EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 8.12.2009
KOM(2009)668 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega lubatakse Leedu Vabariigil pikendada meetme kohaldamist, millega tehakse erand nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

(Ainult leedukeelne tekst on autentne)

SELETUSKIRI

ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Vastavalt nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)[1] (edaspidi „käibemaksudirektiiv”) artiklile 395 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa kohaldada erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks eesmärgiga lihtsustada maksustamise korda või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Komisjoni peasekretariaadis 9. septembril 2009 registreeritud kirjaga on Leedu Vabariik (edaspidi „Leedu”) taotlenud luba jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193. Komisjon teavitas 27. oktoobri 2009. aasta kirjaga käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Leedu taotlusest. Komisjon teatas 29. oktoobri 2009. aasta kirjaga Leedule, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

Üldine taust

Leedu valitsus soovib pikendada pöördmaksustamise korra senist kohaldamist seoses metsamaterjali tarnete ja tarnetega maksukohustuslaste poolt, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus või ümberstruktureerimine.

Metsamaterjali tarnete osas on Leedu seisnud silmitsi märkimisväärse arvu ettevõtjatega, kes ei täida oma kohustusi. Kõnesoleva valdkonna ettevõtjad on tihti väikesed edasimüüjad või vahendajad, kes sageli kaovad ilma tasumata maksuhaldurile maksu, mille nad võtsid oma tarnetelt, kuid jättes klientidele käibemaksu mahaarvamiseks kehtiva arve.

Maksukohustuslased, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus või ümberstruktureerimine kohtuliku järelevalve all, ei ole sageli võimelised või valmis maksma oma klientidelt saadud käibemaksu maksuhaldurile. Ostja saab seaduskuuleka kauplejana siiski makstud käibemaksu maha arvata.

Pöördmaksustamise kohaselt on omamaiste tehingute käibemaksu puhul maksukohustuslane klient. See on erand üldreeglist, mis on nähtud ette käibemaksudirektiivi artikliga 193, et tavaliselt tasub käibemaksu maksukohustuslane, kelle kaubatarned või teenuste osutamine on maksustatav.

Kõnealune erand (erand tookord kohaldatud kuuendast direktiivist,[2] mis asendati sisu oluliselt muutmata käibemaksudirektiiviga) tehti algselt nõukogu 15. mai 2006 otsusega 2006/388/EÜ[3].

---

1 ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

2 Nõukogu direktiiv 77/388/EMÜ, 17. mai 1977, kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, 13.6.1977).

3 ELT L 150, 3.6.2006, lk 13.

Algselt kohaldati kõnealust erandit ka jäätmete teatavate tarnete ning teatavate ehitustööde suhtes. Nagu osutatud kõnesoleva otsuse artiklis 3, kaotab luba kehtivuse päeval (juhul kui see tähtaeg oli enne 31. detsembrit 2009), mil jõustub direktiiv, millega tõhustatakse mõningate kuuenda direktiivi artiklist 27 (praegu käibemaksudirektiivi artikkel 395) tulenevate erandite rakendamist ja milles esitatakse eriskeem neis valdkondades käibemaksu kohaldamiseks. See teostus nn lihtsustamisdirektiivi[4] kaudu, mis asendas õigusliku alusena kõnealuse otsuse pöördmaksustamise kohaldamise kohta nimetatud kahes sektoris, mille suhtes seetõttu enam ei kohaldata pikendamise taotlust ning kõnealust otsust.

Komisjon mõistab, et olukord, millel erandi tegemine algselt rajanes, on endiselt olemas ja et eelmine erand võimaldas Leedul vähendada käibemaksust kõrvalehoidumise riski ja lihtsustada maksustamise korda metsamaterjali turul ning teatavate ettevõtjate tarnete puhul, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus või ümberstruktureerimine. Seepärast peaks erandi tegema veel üheks piiratud ajavahemikuks.

Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Sarnaseid erandeid käibemaksudirektiivi artikli 193 suhtes on lubatud ka teistele liikmesriikidele.

Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega

Ei kohaldata.

KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

Konsulteerimine huvitatud isikutega

Ei ole asjakohane.

Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Väliseksperdide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

Mõju hindamine

Kavandatud otsuse eesmärk on lihtsustada maksustamismenetlust ning võidelda võimaliku käibemaksust kõrvalehoidumise või vältimise vastu ning seega on sellel tõenäoliselt positiivne majanduslik mõju.

Mõju on igal juhul piiratud, kuna erandi reguleerimisala on kitsas.

---

[4] Nõukogu direktiiv 2006/69/EÜ, 24. juuli 2006, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ teatavate meetmete osas, mille eesmärk on lihtsustada käibemaksustamise menetlust ja aidata ära hoida maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist ning millega tunnistatakse kehtetuks teatavaid erandeid lubavad otsused (ELT L 221, 12.8.2006, lk 9).

ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Lubada Leedul jätkata meetme kohaldamist, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193 ja mis seisneb pöördmaksustamise kasutamises metsamaterjali tarnete suhtes ning nende ettevõtjate kaupade tarnete ja teenuste osutamise suhtes, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus või ümberstruktureerimine kohtuliku järelevalve all.

Õiguslik alus

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

Subsidiaarsuse põhimõte

Kooskõlas käibemaksudirektiivi artikliga 395 peab liikmesriik, kes soovib kasutusele võtta meetmeid, millega tehakse erand kõnealusest direktiivist, saama nõukogult loa nõukogu otsuse kujul. Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Käesolev otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erimeede on erandi piiratud reguleerimisala arvestades kooskõlas taotletava eesmärgiga.

Vahendi valik

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Lisaks on nõukogu otsus sobivaim vahend, sest selle saab adresseerida üksikutele liikmesriikidele.

MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

LISATEAVE

Läbivaatamis-/muutmis-/aegumisklausel

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega lubatakse Leedu Vabariigil pikendada meetme kohaldamist, millega tehakse erand nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

(Ainult leedukeelne tekst on autentne)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ,[5] mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni peasekretariaadis 9. septembril 2009 registreeritud kirjaga taotles Leedu luba jätkuvalt kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ sätetest, mis käsitlevad maksuhaldurile käibemaksu maksmise eest vastutavat isikut.

(2) Vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõikele 2 teavitas komisjon 27. oktoobri 2009. aasta kirjaga teisi liikmesriike Leedu taotlusest. Komisjon teatas 29. oktoobri 2009. aasta kirjaga Leedule, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

(3) Meetme eesmärk on tarnija või teenuste osutaja maksejõuetusmenetluste ja kohtuliku järelevalve all läbi viidava ümberstruktureerimise korral ning metsamaterjaliga seotud tehingute puhul jätkuvalt määrata kaupadelt ja teenustelt käibemaksu tasumise eest vastutavaks saaja.

(4) Maksukohustuslane, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus või ümberstruktureerimine õigusliku järelevalve all, ei ole sageli rahaliste raskuste tõttu võimeline tasuma maksuhaldurile oma kaupadelt või teenustelt sissenõutud käibemaksu. Saaja, olles mahaarvamisõigusega maksukohustuslane, võib siiski käibemaksu maha arvata, ehkki tarnija ei ole seda maksuhaldurile tasunud.

(5) Turu iseloomu ning asjaomaste ettevõtjate tõttu on Leedul olnud probleeme metsamaterjalide turul, kus tegutsevad valdavalt väikeettevõtjad, kes on sageli edasimüüjad või vahendajad, keda maksuhalduril on keeruline kontrollida. Kõige levinumaks maksudest kõrvalehoidumise viisiks on ettevõtja kadumine maksu maksmata, olles jätnud kliendile maksu mahaarvamiseks kehtiva arve.

[5] ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

(6) Määrates eelnimetatud juhtudel käibemaksu eest vastutavaks saaja, kuivõrd ta on maksukohustuslane, aitab taotletav erand vältida probleeme käibemaksu kogumisel, muutmata samas tasumisele kuuluvat maksusummat. Nii lihtsustub makshaldurite töö maksude kogumisel ja hoitakse ära maksudest teatavat liiki kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist. Seetõttu on meede erand direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193, millega on sätestatud, et käibemaksu tasub maksukohustuslane, kelle kaubatarned või teenuste osutamine on maksustatav.

(7) Kõnealuseks erandiks on varem antud luba nõukogu otsusega 2006/388/EÜ,[6] tookord kohaldatud nõukogu kuuenda direktiivi 77/388/EÜ (kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas)[7] alusel.

(8) Komisjon mõistab, et kõnealuse erandi praegust kohaldamist õigustav õiguslik ja tegelik olukord ei ole muutunud ja on endiselt olemas. Seepärast tuleks Leedule anda luba kohaldada meedet veel ühe piiratud ajavahemiku jooksul.

(9) Erand ei mõju ebasoodsalt käibemaksust tulenevatele ühenduse omavahenditele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 lubatakse Leedul jätkuvalt määrata järgmisi kaupu ja teenuseid saav maksukohustuslane käibemaksu tasumise eest vastutavaks isikuks:

1) kaupade tarned ja teenuste osutamine maksukohustuslase poolt, kelle suhtes on pooleli maksejõuetus- või ümberstruktureerimismenetlus kohtuliku järelevalve all;

2) metsamaterjali tarned.

Artikkel 2

Käesolev otsus kaotab kehtivuse 31. detsembril 2012.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Leedu Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
president

[6] ELT L 150, 3.6.2006, lk 13.
[7] EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1.